

Problematično kockanje kod mladih

Kad govorimo o kockanju govorimo o igri u kojoj postoji šansa za dobitak ili gubitak novaca, ali čiji ishod nikako ne možemo predvidjeti. U kockanje ubrajamo loto, sportsko klađenje, bingo, različite strugalice, poker automate, internet klađenje, razne oblike kartanja i još mnogo toga.

U našu državu, kocka je ušla na velika vrata liberalizacijom igara na sreću početkom 2000-tih, kada je otvoren put privatnicima za otvaranje mnogobrojnih prodajnih mjesta za aktivnosti kockanja i klađenja. Danas se uviđaju greške nekontrolirane liberalizacije kockanja jer sve više na vidjelo izlaze posljedice takvog tržišta na društvo i sve ranjive skupine.

Zakonodavac je napravio odličnu zakonsku regulativu zabranivši maloljetnicima sve vrste igara na sreću međutim stvarnost je bitno drugačija i svakodnevno smo svjedoci mnogobrojnih problema vezanih uz kockanje koji pogađaju upravo mlade.

Poražavajuća je činjenica da se čak 83% hrvatskih maloljetnih srednjoškolaca, bar jednom u životu kladilo, kockalo ili igralo neku od igara na sreću. A još strašnije je da se svaki treći srednjoškolac redovito (jednom ili više puta na tjedan) kladi u sportskim kladionicama. Svemu tome pogoduje i činjenica da ni mladi niti njihovi roditelji, u velikom broju slučajeva, ne smatraju da su igre na sreću jako opasne i štetne.

Treba istaknuti, da upravo zbog kockanja i klađenja 12% hrvatskih srednjoškolaca ima ozbiljne, štetne psihosocijalne posljedice, a 17% ima nisku do umjerenu ozbiljnost problema. To brojke nam pokazuju da je taj postotak višestruko veći nego u drugima razvijenim zapadnim zemljama.

Maloljetničko kockanje je najizraženije u sportskim kladionicama i automat klubovima koji su, na žalost, smješteni u blizini škola. Prva kockarska iskustva kod mladih najčešće započinju potpuno bezazleno, uplatom malih iznosa novaca 5-10 kuna na sportsko klađenje. Mladima je upravo sportsko klađenje prihvatljivo i privlačno jer je povezano sa sportom koji oni doživljavaju pozitivno. To ih najčešće dovodi u zablude jer su oni uvjereni da ih upravo njihovo poznavanje sporta može dovesti do dobitka što se u konačnici pokaže netočnim. Mladim ljudima jer vrlo teško osvijestiti da se kockarnice i kladionice ne nalaze na tržištu zbog njihovog dobitka, već radi bogaćenja velikih korporacija. Oni uvijek razmišljaju da upravo oni imaju „sistem“ koji će ih dovesti do glavnog zgoditka i na taj način ostvariti njihove snove.

Povremeni dobitci kod mladih mogu biti percipirani toliko pozitivno da zaboravljaju situacije, koji je bio puno više, u kojima su gubili i puno veće iznose novaca. Svoj džeparac počinju trošiti na kockanje te ulažu sve više i više novaca. S obzirom da je riječ o osobama koje ne zarađuju, vrlo brzo dolaze u financijske probleme. Upravo je u tom momentu roditelji, najčešće, uopće saznaju za aktivnosti svoje djece, ali ne žalost, tada ne reagiraju na način kako bi trebali i ne traže stručnu pomoć za svoje dijete. Djeca to koriste počinju potkradati svoje roditelje (krađa zlatnine ili drugih vrijednosti), zaduživati se pa i činiti kaznena djela

(razbojništva, krađe). Sve to ponašanje utječe na njihov život pa dolazi do neopravdanog izostajanja iz škole, pada školskog uspjeha, zanemarivanja aktivnosti u kojima su ranije sudjelovali, otuđivanja od roditelja i prijatelja, povlačenja u sebe. Mladi su i tada mišljenja da nastavkom klađenja ili kockanja mogu nadoknaditi izgubljeno i na taj način riješiti svoj problem. Tek tada, njihovi roditelji shvaćaju u kakvim se problemima nalaze njihova djece te pokušavaju na sve načine pronaći izlaz. Vrlo često sami roditelji vraćaju dugove svoje djece te ih dovode kod stručnjaka koji se bave problemima kockanja.

Za kockanje se govori da je to skrivena ovisnost jer nema vanjskih znakova poput ovisnosti o alkoholu ili psihoaktivnim tvarima i to je vrlo često razlog zbog kojega većina ljudi ne percipira ovisnost o kockanju kao problem.

Međutim, problematično kockanje kod mladih vrlo često je povezano sa visokim postotkom pušenja duhana, pijenja alkohola, konzumiranja drugih psihoaktivnih tvari, činjenja kaznenih djela, lošeg školskog uspjeha, depresije pa i suicidalnog razmišljanja i suicida.

I na kraju, kako pomoći roditeljima, u razvijanju ispravih stavova njihove djece, o kockanju i opasnostima koje ono ostavlja iza sebe?

Za početak, roditelji mogu svojim primjerom pokazati ispravan stav o kockanju s tim da sami ne posjećuju mjesta gdje se kocka ili kladi. Svakako trebaju otvoreno razgovarati sa svojom djecom o rizicima i posljedicama kockanja. Važno je postaviti jasne granice i pravila u svezi sa kockanjem i svim igrama na sreću.

I na kraju, roditelji bi svoju djecu trebali usmjeriti kvalitetnom provođenju slobodnog vremena (sport, ples, čitanje....) ali i odvojiti svoje vrijeme za zajedničke aktivnosti i kvalitetno ga provesti sa svojom djecom.

Tekst priredila: Tamara Brezičević, dipl. soc. radnica

Služba za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolničko liječenje ovisnosti, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Brodsko-posavske županije